

Nr 436

Av herrar Gustafsson i Skellefteå och Wedén, om besparingar å vissa anslag under femte huvudtiteln.

I förevarande motion behandlas ett antal anslagsposter under V:e huvudtiteln.

De förordade förslagen innebär en sammanlagd besparing av 2 217 000 kronor.

1. Ersättning till kommunerna enligt socialhjälp- och barnavårdslagarna (Punkt 16)

Från detta anslag betalas vissa av kommunernas kostnader för understöd åt flyktingar eller andra utlänningar som vid ankomsten till Sverige är i behov av ekonomisk hjälp. Dessutom bestrides vissa kostnader för vård enligt barnavårdslagen.

Socialstyrelsen har för nästa budgetår begärt att anslaget skall uppföras med oförändrat belopp, d. v. s. 5 900 000 kronor, och baserar sig därvid på medelbelastningen under de senaste fyra budgetåren.

Kungl. Maj:t har emellertid föreslagit att anslaget uppräknas med 350 000 kronor. Som motivering härför anföres bl. a. att man föreslagit att det speciella anslaget för hjälp åt utlandssvenskar skall upphöra och kostnaderna härför bestridas över dels nu ifrågavarande anslag, dels förslagsanslaget för arbetslöshetsbekämpande åtgärder.

Då emellertid det nämnda anslaget till stöd åt utlandssvenskar endast utgjorde 50 000 kronor och socialstyrelsen inte beräknat någon merbelastning på anslaget för ersättningar till kommunerna anser vi för vår del, att uppräknningen bör begränsas till 25 000 kronor, vilket i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag innebär en besparing på 325 000 kronor.

2. Ferieresor till barn och husmödrar (Punkterna 31 och 32)

Anslaget till ferieresor för barn och husmödrar har för det kommande budgetåret upptagits till sammanlagt 2,8 mkr., vilket innebär en minskning i förhållande till föregående budgetår med 200 000 kronor. Under de senaste fem budgetåren har dessa anslag minskats med 1,5 mkr. Besparingsutredningen, som föreslagit att både ferieresorna och husmodersstipendierna upptages till förutsättningslös prövning, har för sin del utgått ifrån att minskningen i resandefrekvensen »torde sammanhånga med bl. a. inkomstutvecklingen i förening med behovsprövningen av reseförmånerna liksom även med förändringar i semestervanorna för berörda befolkningsgrupper. För åtskilliga grupper, som tidigare varit beroende av detta stöd för sin

ferievistelse, torde detta behov numera ha bortfallit. För andra grupper åter kan de ifrågavarande förmånerna dock alltjämt innebära en förutsättning för en ferievistelse».

Vi kan i stort instämma i vad besparingsutredningen anfört både i avseende på behovet av att denna subvention blir föremål för en förutsättningslös omprövning och beträffande antagandet att allt färre familjer numera är beroende av dessa förmåner för att kunna ordna sina semestervistelser.

Vi har från vårt håll i flera tidigare motioner föreslagit att statens bidrag till dessa resor skall minskas och att resorna i större utsträckning än hittills skall betalas av dem som utnyttjar dem. Med hänsyn till den allmänna standardutveckling som skett och varigenom över huvud taget behovet av detta stöd starkt minskat, torde en egen-avgift av den måttliga höjd vi föreslagit icke behöva bli särskilt känbar. Prisrabatteringen för dessa resor skulle fortfarande bli betydande.

Då ingenting inträffat som föranleder något ändrat ståndpunktstagande i denna fråga och behovet av att begränsa statsutgifterna fortfarande är mycket stort vill vi föreslå en motsvarande begränsning av anslagen även för det kommande budgetåret.

Vi vill sålunda föreslå, att kostnadsrelationerna mellan de olika typerna av resor bibehålles men att avgifterna för var och en höjs med 10 kronor. De enskildas avgifter skulle därigenom bli a) för ferieresor för barn 10 (barnkoloni) resp. 15 kronor (enskilt hem), b) för ferieresor för husmödrar 10 (semesterhem) resp. 20 kronor (enskilt hem).

De särbestämmelser som gäller för barn från flerbarnsfamiljer och för barn till ensamstående mödrar bör bibehållas oförändrade.

Genom de här föreslagna förändringarna beträffande de enskildas avgifter skulle en sammanlagd besparing på drygt 750 000 kronor kunna göras vid oförändrad resfrekvens (1958 års siffror) varav 550 000 kronor på anslaget för ferieresor för barn och 200 000 kronor för ferieresor för husmödrar.

3. Bidrag till driften av semesterhem (Punkt 33)

Till driften av semesterhem bidrar staten enligt nu gällande regler med kr. 2: 50 per gäst och dag under förutsättning att landsting eller annan kommun betalar minst kr. 1: 50 per gäst och dag.

För vår del anser vi att driften av semesterhemmen helt bör ankomma på landstingen och att ifrågavarande anslag därför bör utgå. Vi förutsätter därvid, att landstingen täcker sina kostnader genom höjning av den för närvarande mycket låga dagavgiften.

4. Länsbostadsnämnderna: Avlöningar (Punkt 86)

Kungl. Maj:t har med delvis instämmande i bostadsstyrelsens begäran föreslagit att antalet ledamöter i länsbostadsnämnderna bör ökas med en

per nämnd, d. v. s. tillsammans 17 ledamöter. Departementschefens motivering härför är att nämnderna numera fått väsentligt större befattning med bostadsproduktionen i städer och andra tätorter.

Vi kan emellertid för vår del inte finna att den av bostadsstyrelsen redovisade merbelastningen på nämnderna motiverar den föreslagna utökningen av antalet nämndledamöter. Vi föreslår därför att antalet nämndledamöter blir oförändrat och avlöningsanslaget i enlighet härmed uppföres med oförändrat belopp, vilket i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag innebär en besparing av 17 000 kr.

5. Bidrag till allmänna samlingslokaler (Punkt 97)

I syfte att främja ungdomens fritidsverksamhet har staten sedan 1942 bedrivit en omfattande stödverksamhet, när det gäller uppförandet av allmänna samlingslokaler.

Stödet lämnas huvudsakligen i två former, nämligen dels lån för uppförande av allmänna samlingslokaler, dels bidrag till inventarier för sådana lokaler.

Långivningen kan uppgå till högst 50 % (i vissa fall även 70 %) av byggkostnaden, byggnadsvärdet e. d. Även viss räntefrihet kan medges (kung. 1957: 367). Bidrag till inventarier kan utgå med belopp motsvarande högst 5 % av låneunderlaget, dock högst 1 000 kr. (kung. 1957: 368).

Den viktigaste av dessa stödformer är utan tvekan långivningen. Denna har under budgetåren 1942/43—1957/58 omfattat omkring 70 milj. kr.

Inventariebidraget utgör för innevarande budgetår 400 000 kr. och är för budgetåret 1960/61 i avvaktan på särskild proposition upptaget till samma belopp.

Besparingsutredningen har i sitt betänkande framhållit, att inventariebidraget torde vara av relativt underordnad betydelse när det gäller både de allmänna samlingslokalerna och de särskilda ungdomslokaler, som bidraget också kan utgå till. Utredningen har därför föreslagit, att statens stöd till dessa lokaler i fortsättningen helt koncentreras till långivningen och att inventariebidraget slopas. Vi vill för vår del ansluta oss till utredningens förslag och föreslår, att anslaget till inventarieanskaffningen helt slopas fr. o. m. den 1 juli 1960. Härigenom åstadkommes en besparing för nästa budgetår på 400 000 kr.

Denna åtgärd bör enligt vår mening kunna genomföras utan att man inväntar resultatet av 1959 års samlingslokalutredning, som enligt direktiven inte kommer att behandla inventariebidragen utan endast de driftsekonomiska betingelserna för allmänna samlingslokaler.

6. Socialförsäkringens administrationsnämnd

För förberedelserna för pensionsreformen har hittills anvisats sammanlagt 2 000 000 kronor. Från detta anslag har kostnaderna bestridits för

socialförsäkringens administrationsnämnd, som handhaft en del av förberedelsearbetet för pensionsreformen.

I fortsättningen uppkommande kostnader för tilläggs pensioneringens administration skall enligt riksdagens beslut täckas av avgifterna till tilläggs pensioneringen. Ytterligare medel över riksstaten behövs således inte härför.

Departementschefen hemställer emellertid om en fortsatt medelsanvisning för administrationsnämnden under nästa budgetår med 200 000 kronor. I den mån nämndens arbetsuppgifter inte hinner helt avvecklas och överföras till ordinarie förvaltningsorgan synes kostnaderna för den kunna täckas av den reservationsmedelsbehållning som vid budgetårets ingång beräknas kvarstå på anslaget. Någon ytterligare medelsanvisning blir därmed onödig.

Med hänvisning till det anförda hemställer vi,

att riksdagen vid sin behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 1, femte huvudtiteln, måtte besluta,

a) att under punkten 17, Ersättningar till kommunerna enligt socialhjälp- och barnavårdslagarna m. m., anvisa ett förslagsanslag på 5 925 000 kronor;

b) de ändringar i grunderna för avgiftsfinansieringen av ferieresor för barn och husmödrar som ovan föreslagits;

c) att under punkten 31, Ferieresor för barn, anvisa ett förslagsanslag av 1 250 000 kronor;

d) att under punkten 32, Ferieresor för husmödrar, anvisa ett förslagsanslag av 800 000 kronor;

e) att avslå departementschefens hemställan under punkten 33, Bidrag till driften av semesterhem, om ett förslagsanslag på 525 000 kronor;

f) att under punkten 86, Länsbostadsnämnderna: Avlöningar, anvisa ett förslagsanslag på 4 659 800 kronor;

g) att statens bidrag till anskaffning av inventarier till allmänna samlingslokaler skall upphöra att utgå fr. o. m. 1 juli 1960;

h) att med anledning härav avslå departementschefens hemställan under punkten 97, Bidrag till anskaffning av inventarier för allmänna samlingslokaler m. m., om ett förslagsanslag på 400 000 kronor;

i) att under punkten 124, Socialförsäkringens administrationsnämnd m. m., avslå departementschefens anhållan om medelsanvisning för budgetåret 1960/61 med 200 000 kronor.

Stockholm den 27 januari 1960

Henning Gustafsson

i Skellefteå

Sven Wedén